

[Knud Bro.]

det moderne samfunds pligt og opgave, er at sørge for at etablere en uddannelse, som strækker sig så at sige fra barneårene og hele livet igennem, og som giver os mulighed for at stikke ind overalt i tilværelsen, supplere vor viden eller ændre vore forudsætninger for at deltage i arbejdet. Jeg er derfor personlig ked af, at vi ikke allerede nu kommer videre med denne lovgivning, at vi ikke går videre i perspektivet, at vi ikke former mere på dette område; men det hænger vel sammen med andre ting, det hænger vel bl. a. sammen med hele strukturen på arbejdsmarkedet, som måske også skulle tilpasses, før vi kan gå meget videre; industriforbund og andre ting kunne nævnes. Men det, vi her står med, er altså en forlængelse af loven på baggrund af en indstilling fra arbejdsmarkedets parter, og vi må vel medgive, at sådan som forholdene er, og med den store rolle, arbejdsmarkedets parter faktisk har spillet i denne lovgivning, må vi acceptere, at vi altså må vente endnu en tid med at tage et større skridt fremad, endskønt det er beklageligt. Men vi har jo dog stadig loven, og det har vist sig, at den har virket godt, mange har arbejdet dygtigt og godt under den. Men dette er kun begyndelsen til noget, der vil vokse, og som skal vokse sig meget større i den kommende tid.

Om det andet forslag, forslag til lov om ændring af lov om beskæftigelse og uddannelse af unge, skal jeg ikke sige meget, blot at jeg er ganske enig med den foregående taler, når han sagde, at den adgang til tvangshenvisning, som findes i lovens § 13, nu kan ophæves — tallene viser det; fra 1966-67 var der kun 8 tvangshenvisninger — men også jeg vil gerne holde mig til princippet: det er en forkert fremgangsmåde, den hører ikke hjemme i vor tid.

Jeg skal i øvrigt ikke sige meget om dette forslag. Man kunne måske godt have taget op til overvejelse og diskussion her i dag, om man skulle have lagt disse lovbestemmelser ind under lov om uddannelse af ikke-faglærte, men man har altså ønsket at støtte sig til ungdomsudvalgets sagkundskab, og jeg skal ikke gøre nogen yderligere bemærkninger herom.

Jeg vil blot fremhæve, at i denne lovgivning har vi som et supplement til den før

omtalte lov en mulighed for en erhvervs-mæssig stabilisering af unge fra det 18. til det 24. år, unge, som ikke har fået en tilstrækkelig skolemæssig uddannelse, og som vi måske her har mulighed for både personlig og socialt at give en ny start, kunne man næsten sige, men i hvert fald at give dem forøgede muligheder for at klare sig og for at nå dertil — hvad der måske er det vigtigste — at man behersker noget, at der er noget, man kan, at der er brug for én på et område.

Det sidste forslag skal jeg ikke omtale. Det hænger jo nøje sammen med det foregående.

Robert Christensen: De ændringer, der skal ske i de 3 love, vi her har til behandling, er jo af teknisk karakter. De består i, at man fjerner en bestemmelse om revision og ophæver adgangen til en tvangshenvisning til disse uddannelser og til noget, man kunne kalde en straffeekspedition: at man kan nægte udbetaling af understøttelse, hvis henvisningen ikke følges. Om det sidste vil jeg gerne på venstres vegne sige, at det må jo være noget, der hører hjemme i en tid så fjern, at der var nogen, der troede, at der var var nogen, der ikke ret gerne ville bestille noget. Det tror vi ikke på, og derfor vil vi meget gerne være med til at fjerne dette.

Der er i bemærkningerne til det første af lovforslagene omtalt en betænkning fra et udvalg, og det giver mig anledning til nogle ganske få principielle bemærkninger. Jeg vil gerne med hensyn til kursusafgiften sige, at vi finder det rigtigt, at der ikke er nogen sådan. Det er jo et princip, vi efterhånden arbejder os frem imod i al uddannelse, at uddannelse skal være gratis; men da det har vist sig i praksis, at der er nogle, der søger optagelse til flere kursus samtidig, er det vel rigtigt med et depositum, som senere tilbagebetales.

Det er vistnok også rigtigt, at der har været en noget usmidig forretningsgang med tilmelding til disse kursus. Jeg har selv prøvet at have med sådan et kursus at gøre og ved, at nogle af ansøgerne ikke får besked, om de kan optages, før kursus er langt fremme eller i enkelte tilfælde endda er afsluttet. Derfor er det nok rigtigt, at disse nye arbejdsanvisningskontorer, hvortil vi